

Statut Pallotyńskiego Centrum Teologii W Ołtarzewie

Rozdział I: Nazwa, charakter, cel instytutu oraz krótki rys historyczny

Rozdział II: Cele i zadania Centrum

Rozdział III: Władze Centrum

Rozdział IV: Wykładowcy

Rozdział V: Studenci

Rozdział VI: Stopnie zawodowe

Rozdział VII: Środki dydaktyczne i finansowe

Rozdział VIII: Postanowienia końcowe

Rozdział I: Nazwa, charakter, cel instytutu oraz krótki rys historyczny

1. Pallotyńskie Centrum Teologii w Ołtarzewie (PCT) obejmuje:

- a) wyższe studia filozoficzno-teologiczne (bakalaureat)
- b) Centrum Teologii Apostolstwa (licencjat)

2. Pallotyńskie Centrum Teologii jest instytutem teologicznym w rozumieniu Konstytucji Apostolskiej Ojca Świętego Franciszka *Veritatis Gaudium* z 2017 r., agregowanym do Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

3. Zasadniczym celem PCT jest zapewnienie studiów filozoficzno-teologicznych klerykom Wyższego Seminarium Duchownego Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Ołtarzewie oraz klerykom innych zgromadzeń zakonnych, stowarzyszeń życia apostolskiego, instytutów świeckich, stowarzyszeń kleryckich i diecezji decydujących się na podjęcie wyższych studiów filozoficzno-teologicznych w Ołtarzewie. W PCT mogą studiować również inne osoby (duchowni i świeccy) w celu zdobycia teologicznego licencjatu.

4. Historia studiów filozoficzno-teologicznych w Ołtarzewie

Wyższe studia filozoficzno-teologiczne w Ołtarzewie prowadzone są nieprzerwanie od roku 1936. Początkowo studia te prowadzone były wyłącznie dla kleryków Wyższego Seminarium Duchownego Księży Pallotynów. W czasie drugiej wojny światowej ze studiów prowadzonych w sposób tajny korzystali uczniowie wysiedleni z innych seminariów duchownych. Od roku 1980 w Ołtarzewie studiowali i do dziś studiują klerycy innych seminariów duchownych. Są to uczniowie przynależący do następujących zgromadzeń zakonnych i stowarzyszeń życia apostolskiego: Stowarzyszenia Misji Afrykańskich, Misjonarzy Przenajświętszej Krwi Pana Jezusa, Zgromadzenia Małego Dzieła Boskiej Opatrzności (Orioniści), Towarzystwa św. Pawła (Pauliści). W przeszłości i aktualnie w Ołtarzewie studiują klerycy z różnych krajów: Ukrainy, Białorusi, Słowacji, Czech, Korei Południowej, Rwandy, Kongo.

Wyższe studia filozoficzno-teologiczne w Ołtarzewie wymagały wykształcenia kadry profesorskiej, która stała u początku tworzonej w Warszawie Akademii Teologii Katolickiej (ATK). Wykładowcy z Ołtarzewa od 1995 r. ściśle współpracowali również z nowo powstałą Diecezją łowicką. W nowoutworzonym Wyższym Seminarium Duchownym w Łowiczu przez wiele lat prowadzili wykłady.

Konieczność pogłębionego studiowania teologii skłoniła przełożonych pallotyńskiej Prowincji Chrystusa Króla z siedzibą w Warszawie do utworzenia Instytutu Teologii Apostolstwa (ITA) w Ołtarzewie w celu studiowania teologii na drugim cyklu studiów, czyli licencjacie kościelnej. Instytut Teologii Apostolstwa (ITA) został powołany do istnienia dekretem Prymasa Polski Józefa Kard. Glempa z dnia 14.08.1982 r., a także dekretem Przełożonego Prowincjalnego Prowincji Chrystusa Króla Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego, ks. Henryka Kietlińskiego z dnia 25.09.1982 r. oraz Zarządzeniem Rektora Akademii Teologii Katolickiej, ks. prof. Remigiusza Sobańskiego z dnia 1.10.1982 r.

Instytut Teologii Apostolstwa prowadził wówczas kierunek studiów o nazwie Teologia Apostolstwa, z punktem konsultacyjnym w Ołtarzewie. W latach 1985-1990, obok kursu podstawowego – akademickiego, prowadzony był też tzw. trzyletni kurs pastoralny, obejmujący tylko pallotynów, wprowadzony w Stowarzyszeniu Apostolstwa Katolickiego *ad experimentum*, w miejsce uprzednich egzaminów pięcioletnich, i podlegał gestii przełożonego prowincjalnego Stowarzyszenia. W związku z reformą szkolnictwa wyższego ITA zobowiązana została do zmiany nazwy i od 2010 r. nosi nazwę Centrum Teologii Apostolstwa (CTA). Aktualnie CTA prowadzi studia do uzyskania licencjatu kanonicznego zgodnie z Konstytucją Apostolską *Veritatis Gaudium* i regulaminem studiów akademickich. Studia podyplomowe (licencjat kanoniczny) prowadzony jest na dwóch specjalnościach: sekcja teologii apostolstwa oraz sekcja teologii życia konsekrowanego.

5. Pallotyńskie Centrum Teologii (PCT) działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa kościelnego, a zwłaszcza:

- a) *Kodeks Prawa Kanonicznego* z 1983 r. z nowelizacjami;
- b) Konstytucję Apostolską Ojca Świętego Franciszka: *Veritatis gaudium* z dnia 8 grudnia 2017 r. oraz załączone do niej *Normy wykonawcze* z 27 grudnia 2017;
- c) *Instrukcję o Afiliacji, Instrukcji o Agregacji, Instrukcji o Inkorporacji Instytutów studiów wyższych* Kongregacji Edukacji Katolickiego z dnia 8 grudnia 2020 r.;
- d) *Drogę Formacji Prezbiterów w Polsce, Ratio Institutionis Sacerdotalis pro Polonia* z dnia 1 października 2021 r.;
- e) Prawo SAC z dnia 28 października 1980 r.;
- f) *Ratio Institutionis Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego* z dnia 4 lipca 2004 r.

6. PCT ma swoją siedzibę przy Wyższym Seminarium Duchownym Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Ołtarzewie (05-850 Ożarów Mazowiecki, ul. Kilińskiego 20).

Rozdział II: Cele i zadania Centrum

7. PCT ma na celu zapewnienie studiów teologicznych dla kleryków mieszkających lub studiujących w Ołtarzewie oraz dla innych osób duchownych i świeckich. Głównym zadaniem jest kontemplacja i wprowadzenie duchowe, intelektualne i egzystencjalne w serce kerygmatu, to znaczy w nieustannie nową i fascynującą radosną nowinę Ewangelii Jezusa, „która coraz bardziej i doskonałej się ukonkretnia” w życiu Kościoła i ludzkości. Jest to tajemnica zbawienia, której Kościół jest w Chrystusie znakiem i narzędziem pośród ludzi, „misterium sięgającym korzeniami Trójcy Świętej, ale ma ono swój konkretny wymiar historyczny w pielgrzymującym i ewangelizującym ludzie, przekraczającym wszelki, choć niezbędny wyraz instytucjonalny (...) mający swą ostateczną podstawę w wolnej i bezinteresownej inicjatywie Boga” (VG, art. 4a).

8. W celu wypełnienia swoich zadań oraz możliwości uzyskiwania stopni i tytułów zawodowych i naukowych studentom PCT Moderator zawiera umowę z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, zwanym dalej WT UKSW.

9. Agregacja dokonana przez WT UKSW nie wyklucza współpracy naukowej z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce i za granicą. PCT promuje współpracę w ramach międzynarodowej współpracy pallotyńskich ośrodków naukowych i badawczych.
10. Studia i cała działalność naukowo-badawcza PCT prowadzone są w wierności teologii katolickiej nauczanej i przekazywanej w Kościele katolickim.
11. PCT prowadzi działalność naukowo-badawczą kształcąc studentów na kierunku teologia. Są to studia I stopnia, czyli studia magisterskie, co odpowiada *rymskiemu bakalaureatowi* i studia II stopnia, czyli studia licencjackie.
12. Studia odbywają się według planów studiów i programów nauczania uchwalonych w WT UKSW zgodnie z *Ratio Institutionis Sacerdotalis pro Polonia* oraz obowiązującymi w Polsce rozporządzeniami odpowiedniego ministra.
13. PCT w ramach swojej działalności naukowej prowadzi szkolenia, kursy, konferencje, sympozja zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z innymi ośrodkami naukowymi, realizując charyzmat św. Wincentego Pallottiego.

Rozdział III: Władze Centrum

14. Najwyższą władzę w PCT posiada Moderator, czyli Przełożony Prowincjalny Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (Pallotyni) Prowincji Chrystusa Króla. Do zadań Moderadora względem PCT należy:
 - a) troska o właściwe funkcjonowanie PCT;
 - b) mianowanie Dyrektora PCT. Nominacja dokonywana jest na okres 5 lat z możliwością przedłużania na kolejne kadencje lub w szczególnych przypadkach skrócenia jego kadencji;
 - c) czuwanie nad prawowiernością doktrynalną;
 - d) czuwanie nad przestrzeganiem prawa kościelnego i państwowego;
 - e) kierowanie wykładowców do pracy w PCT;
 - f) interpretacja autentyczna zapisów statutu PCT.
15. Władzę w PCT wykonuje Dyrektor, który bezpośrednio odpowiada przed Moderatorem.
Do zadań Dyrektora należy:
 - a) troska o właściwe funkcjonowanie PCT;
 - b) reprezentowanie PCT względem organów państwowych, WT UKSW oraz innych podmiotów i organizacji;
 - c) czuwanie nad przestrzeganiem regulaminu studiów w porozumieniu z władzami uczelni, która dokonała agregacji;
 - d) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem toku studiów, formacji naukowej studentów;
 - e) podpisywanie umów z wykładowcami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne;
 - f) zarządzanie finansami PCT;
 - g) podpisywanie dokumentów urzędowych;
 - h) rozpatrywanie spraw bieżących wykładowców i studentów;
 - i) przedstawianie Moderatorowi raz w roku pisemnego raportu z działania PCT.

16. Relacje pomiędzy władzami PCT i Wyższego Seminarium Duchownego określa umowa, podpisana przez obie strony i zatwierdzona przez Moderadora.
17. Zarząd PCT jest kolegiąlną władzą akademicką. Składa się ona z Dyrektora oraz dwóch jego zastępców. Dyrektora mianuje Moderator, po wysłuchaniu zdania wykładowców PCT. Zastępcy Dyrektora PCT są mianowani bezpośrednio przez Moderadora, po wysłuchaniu zdania Dyrektora PCT. Zarząd PCT odpowiada przed Moderatorem, a jego kadencja trwa 5 lat.
Do zadań Zarządu PCT należy:
 - a) troska o rozwój i koordynację prac Centrum;
 - b) opiniowanie wykładowców;
 - c) przedstawianie Moderatorowi kandydatów na studia specjalistyczne.

Rozdział IV: Wykładowcy

18. Pracownicy naukowo-dydaktyczni PCT posiadają odpowiednie kompetencje w wykładanych dziedzinach i nauczają zgodnie doktryną Kościoła katolickiego.
19. W przypadku dyscyplin teologicznych wykładowcy posiadają stopień naukowy doktora. W szczególnych przypadkach wykładowcą może być osoba przynajmniej ze stopniem licencjata kościelnego, o ile przepisy WT UKSW nie stanowią inaczej.
20. Dopuszcza się, aby ćwiczenia, konwersatoria i lektoraty prowadzili wykładowcy posiadający tytuł magistra.
21. Seminarium naukowe prowadzi samodzielny pracownik naukowy lub wykładowca posiadający stopień doktora, z zachowaniem przepisów WT UKSW.
22. Decyzję o powołaniu, odwołaniu lub przeniesieniu na emeryturę podejmuje Moderator.
23. Wykładowcy nauk teologicznych otrzymują misję kanoniczną od Moderadora w akcie mianowania na wykładowcę PCT.
24. Moderator PCT może pozbawić misji kanonicznej wykładowcę, który naucza niezgodnie z doktryną katolicką lub z innej uzasadnionej przyczyny, po wysłuchaniu opinii Dyrektora.
25. W PCT minimalną liczbę wykładowców stanowią:
 - a. 5 wykładowców z tytułem doktora dla dwuletniego kursu filozoficznego
 - b. 8 wykładowców przynajmniej z tytułem doktora dla czteroletniego kursu teologicznegoPonadto PCT może angażować wykładowców nauk pomocniczych z tytułem doktora.

Rozdział V: Studenci

26. Studia w PCT na pierwszym cyklu podejmują seminarzyści Wyższego Seminarium Duchownego:
 - a. Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (Księża Pallotyni);

- b. Małego Dzieła Boskiej Opatrzności. (Księża Orioniści);
 - c. Księży Misjonarzy Przenajświętszej Krwi Chrystusa;
 - d. Towarzystwa św. Pawła (Księża Pauliści);
 - e. Stowarzyszenia Misji Afrykańskich;
 - f. innych seminariów, które w tym celu porozumieją się z Moderatorem.
27. Studia w PCT na drugim cyklu studiów podejmują osoby świeckie, konsekrowane oraz duchowne pragnące zdobyć oraz pogłębić wiedzę teologiczną oraz spełniające wymogi prawa cywilnego i kościelnego odnoszące się do kandydatów na studia wyższe, zgodnie z wymogami stawianymi przez WT UKSW. Osoby konsekrowane i duchowni przedstawiają ponadto skierowanie od właściwego przełożonego.
28. Przyjęcie na studia odbywa się z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania.
29. Zakończenie studiów dokonuje się na podstawie decyzji Dziekana WT UKSW na wniosek Dyrektora PCT.
30. W zajęciach uczestniczą studenci, którzy pragną zgłębiać wiedzę teologiczną, uczęszczają na wykłady, konwersatoria, ćwiczenia i lektoraty zgodnie z programem i planem studiów. Zdają wymagane egzaminy oraz uzyskują wymagane zaliczenia.
31. Studenci mają prawo do:
- a) korzystania z wykładów, ćwiczeń, lektoratów, seminariów naukowych przewidzianych w programie studiów;
 - b) korzystania z biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Ołtarzewie;
 - c) ubiegania się o stypendia zgodnie z przepisami WT UKSW;
 - d) uprawnień przewidzianych prawem państwowym, a wpływających ze statusu studenta.
32. Studenci mają obowiązek:
- a) przestrzegania przepisów własnych PCT oraz WT UKSW.
 - b) godnego reprezentowania środowiska akademickiego;
 - c) pilnego uczestniczenia w zajęciach;
 - d) składania egzaminów lub uzyskiwania zaliczeń w ustalonych przez Dyrektora PCT terminach;
 - e) uiszczania opłaty czesnego i innych opłat zgodnie z zasadami ustalonymi przez Dyrektora PCT.

Rozdział VI: Stopnie zawodowe

33. Studenci pierwszego cyklu studiów po odbyciu studiów otrzymują tytuł zawodowy magistra teologii zgodnie z wymaganiami stawianymi przez WT UKSW oraz wymaganiami kanonicznymi do uzyskania magisterium z teologii. Tytuł magistra teologii odpowiada bakalaureatowi. Ponadto studenci otrzymują zgodnie z prawem państwowym i kościelnym prawo do nauczania religii katolickiej we wszystkich typach szkół i przedszkoli na podstawie odrębnej decyzji pełnomocnika WT UKSW ds. praktyk.

34. Studenci drugiego cyklu studiów PCT otrzymują tytuł licencjata teologii po odbyciu trzyletnich (6 semestralnych) studiów z teologii. Studia odbywają się zgodnie z przepisami WT UKSW oraz normami kanonicznymi.
35. Studenci zarówno pierwszego, jak i drugiego cyklu studiów po złożeniu egzaminu końcowego zobowiązani są do publicznego wyznania wiary zgodnie z motu proprio Jana Pawła II *Ad tuendam fidem*.

Rozdział VII: Środki dydaktyczne i finansowe

36. Działalność naukowo dydaktyczna PCT zasadniczo odbywa się w budynku WSD SAC w Ołtarzewie. Wzajemne zobowiązania PCT i WSD określa umowa, zatwierdzona przez Moderadora.
37. Studenci PCT korzystają ze zbiorów książek i czasopism Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Ołtarzewie. Dyrektora Biblioteki mianuje Przełożony Prowincjalny. Działalność Biblioteki określa Statut Biblioteki nadany przez Moderadora.
38. Administracja i finansowanie PCT jest autonomiczna względem WT UKSW.
39. Nad sprawami finansowymi PCT sprawuje kontrolę Moderator.

Rozdział VIII: Postanowienia końcowe

40. Niniejszy Statut wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Przełożonego Prowincjalnego Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (Pallotyni) Prowincji Chrystusa Króla.
41. Statut, po jego zatwierdzeniu przez Przełożonego Prowincjalnego, zostaje przedłożony Kongregacji Edukacji Katolickiej oraz WT UKSW.
42. Wszelkie zmiany w Statucie PCT dokonuje Przełożony Prowincjalny Prowincji Chrystusa Króla. Z propozycją zmian w Statucie lub jego nowelizacji może występować do Moderadora Zarząd PCT.